

År 1981 beslutade den svenska regeringen att civilbefolkningen skulle ha tillgång till ett andningskydd för NBCstridsmedel i händelse av ett krigsutbrott. Denna folkskyddsmask distribueras till befolkningen vid höjd beredskap. Folkskyddsmasken täcker idag i stort sett hela befolkningen och lagring sker i större förråd som uppförts speciellt för detta ändamål.

Sedan beslutet fattades 1981 har en dramatisk hotbildsförändring skett. Ett storskaligt krig med användning av NBC-stridsmedel är högst osannolikt, medan hotet i både freds- och krigstid från olika typer av terroristgrupper har ökat.

Huvudfrågan som ställs i forskningsprojektet, som finansieras av ÖCB, är om det är möjligt att distribuera folkskyddsmasken till civilbefolkningen redan i fredstid för att skapa en förbättrat individuellt skydd i händelse av utsläpp av en grupp giftiga kemikalier. Skyddsmasken ger nämligen förutom skydd för NBC-stridsmedel även skydd för ett antal civila brukskemikalier.

I rapporten beskrivs en opinionsundersökning som genomförts för att få kunskap om allmänhetens upplevelse av olika typer av risker, kunskapen om skyddsmasker, attityden till att erhålla och ansvara för en egen skyddsmask samt villigheten att delta i ett försök som avslutas med täthetsprov, enkät och diskussion.

Enkäten distribuerades till 1500 personer, där 71 % svarade. Svaren kan sammanfattas enligt följande: 44 % av allmänheten vet att det finns en skyddsmask som man får tillgång till i händelse av krig. 61 % av den manliga befolkningen vet hur man hanterar en skyddsmask, men endast 13 % av kvinnorna. Värnplikten för män utgör huvudförklaringen till den stora skillnaden. Endast 5 % av allmänheten har kännedom om vad skyddsmasken skyddar emot, men en majoritet tyckte att deras personliga säkerhet skulle öka om de fick tillgång till en skyddsmask. Endast 16 % tyckte att det skulle vålla svårigheter att förvara en personlig skyddsmask i hemmet och 24 % var villiga att betala för att erhålla en skyddsmask.

41 % var villiga att delta i ett försök medan 34 % uttryckte osäkerhet. Planering av försök har därför initierats.